

**Základní škola a Praktická škola Čtverka,
Uherský Brod,
Na Výsluní 2047, 688 01 tel. 602 526 785**

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Školní rok 2025/2026

**ZŠ a PrŠ Čtverka
Uherský Brod**

Minimální preventivní program

Vypracovala: Mgr. Aneta Koželuhová, školní metodik prevence

Schválila: Mgr. Petra Guričová, ředitelka školy

Minimální preventivní program vychází z následujících dokumentů:

1. **Metodický pokyn MŠMT č.j. 20 006/2007-51** k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (*revize z roku 2023 – platná a stále závazná*)
2. **Metodický pokyn MŠMT č.j. 24 246/2008-6** k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení
3. **Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027** (*základní rámcový dokument – stále platný*)
4. **Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2023–2025** (*aktuální prováděcí dokument strategie – obsahuje konkrétní cíle a indikátory*)
5. **Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027** (*navazuje na předchozí a integruje prevenci závislostního chování*)
6. **Metodický pokyn MŠMT č.j. 10 194/2002-14** k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví
7. **Metodické doporučení MŠMT č.j. 21 291/2010-28** k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

„Všechny výše uvedené dokumenty jsou závazné nebo doporučující v oblasti prevence podle MŠMT a jsou průběžně revidovány. Program reflektuje aktuální podobu platných strategií i akčních plánů MŠMT a krajských doporučení.“

Základní údaje o škole:

Název školy: Základní škola a Praktická škola Čtverka, Uherský Brod

Adresa školy: Na Výsluní 2047, 688 01 Uherský Brod

Právní forma: Příspěvková organizace

IČO: 603 71 714

IZO: 600 025 756

Zřizovatel: Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně, IČO 708 91 320 třída Tomáše Bati 3792, 761 90 Zlín

Ředitelka školy: Mgr. Petra Guričová, reditel@zsctverka.cz

Zástupce ředitele: Mgr. Hana Vaňková, info@zsctverka.cz, Mgr. Kateřina Pírková

Účetní: Ing. Martina Zátková, uctarna@zsctverka.cz, 605 899 471 (kancelář školy)

Kontakt: 602 526 785 (ředitelka školy), 731 629 038 (školní družina)

Web: www.zsctverka.cz

ID datové schránky: 7rbv3bc

Školní metodik prevence: Mgr. Aneta Koželuhová

Výchovný poradce: PaedDr. Hana Jurásková

Základní škola a Praktická škola Čtverka v Uherském Brodě, je škola zřízená dle §16 odst. 9 školského zákona a vzdělává žáky s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Praktická škola jednoletá je SŠ vzdělávající žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením a dává jim možnost získat střední vzdělání.

Od září 2024 je nově otevřen přípravný stupeň základní školy speciální určen pro děti, které dovrší během školního roku pěti let a mohou zde docházet až do zahájení povinné školní docházky. Cílem je všestranný rozvoj dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby, schopnosti a dovednosti. Zejména pak na rozvoj sebeobsluhy a samostatnosti, grafomotorických a vizuomotorických dovedností, komunikace a pochopení pravidel mezilidského chování.

Počet tříd, počet žáků a pedagogických pracovníků ve škole:

Ve škole se ve školním roce 2025/2026 vzdělává 71 žáků, ve 12 třídách. Součástí školy je také školní družina. Ve škole je aktuálně 18 pedagogů, 17 asistentů pedagoga a vedoucí vychovatelka školní družiny.

Žáci v 1. – 9. ročníku ZŠ se vzdělávají dle ŠVP s názvem „Společnou cestou“ s upravenými výstupy vzdělávání. Žáci v 1. – 10. ročníku v ZŠ speciální jsou vzděláváni dle ŠVP „Škola pro radost“.

V Praktické škole jednoleté se aktuálně vzdělávají 4 žáci dle ŠVP s názvem „Cesta za poznáním“.

V přípravném stupni ZŠ speciální je vzděláváno dle ŠVP Objevujeme svět 6 žáků.

Výuka na Základní škole (ZŠ) trvá 45 minut. Výuka na Základní škole speciální (ZŠS), která je dále dle RVP rozdělena na I. a II. díl, je také členěna do vyučovacích předmětů trvajících 45 minut. V I. dílu ZŠS se vzdělávají žáci se středně těžkým mentálním postižením a v II. dílu ZŠS žáci s těžkým a hlubokým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Na ZŠS jsou jednotlivé předměty v rámci dne, týdne či delšího časového úseku propojovány a není striktně dodržováno dělení jednotlivých vyučovacích hodin a předmětů. Veškerý obsah a průběh dne ve škole je propojován s praktickým životem a je přizpůsoben individuálním potřebám a možnostem žáků.

V ZŠ speciální jsou preventivní témata začleněna do školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) a prevence je vhodně zařazena do všech činností, které ve škole probíhají.

Prevence na Praktické škole jednoleté a ZŠS II. dílu, je včleněna do výuky a probíhá primárně v součinnosti třídní učitelky a rodičů, na základě individuálních potřeb každého jednotlivého žáka. U těchto žáků prevenci nelze zobecnit, jelikož každý z nich má své specifické potřeby. V případě vhodnosti, jsou někteří žáci zařazeni do preventivních programů probíhajících primárně pro žáky ZŠS I. díl. Stejně tak, mohou být někteří žáci navštěvující ZŠS zařazeni do programů probíhajících v rámci prevence primárně, pro žáky ZŠ. Jednotlivci jsou vždy vybíráni s ohledem na své dovednosti a mentální schopnosti v součinnosti s třídním učitelem žáka, metodikem prevence, případně s rodiči.

Preventivní témata na přípravném stupni jsou rovněž zařazena do výuky s ohledem na individuální schopnosti a dovednosti žáků, a to v těchto oblastech: dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě a ten druhý, dítě a společnost, dítě a svět.

Cílem školního vzdělávacího programu přípravného stupně ZŠS je seznámení:

- se základními informacemi z oblasti rizikového chování
- s různými důvody, proč se lidé chovají rizikově
- s tím, jaké má rizikové chování škodlivý vliv na lidský organismus
- s tím, že ony samy jsou za rizikové chování zodpovědné
- s možnostmi předcházení a řešení šikany
- s nebezpečím plynoucím z manipulace s použitými jehlami a stříkačkami, s možností nákazy
- s tím, proč je důležitá existence určitých norem, předpisů a zákonů
- s riziky nedodržování základní osobní hygieny
- s různými typy potravin, které se řadí k tzv. zdravým nebo nezdravým
- s podstatou přátelství, kamarádství a jeho důležitosti pro lidský život
- s důležitostmi pomoci v mezilidských vztazích
- s riziky kontaktu s neznámými lidmi
- s nebezpečím plynoucím z nadměrného trávení volného času ve virtuálním prostředí
- se základními emocemi a prací s nimi
- se svým tělem a porozumění jemu

V případě výskytu jakéhokoliv rizikového chování u dětí v přípravném stupni je dítěti a rodičům poskytnuta adekvátní podpora ze strany školy, s cílem najít nejvhodnější možné řešení. Pedagožky přípravného stupně celou situaci konzultují se ŠPP, vedením školy a zákonnými zástupci dítěte. V rámci DVPP si pedagogové přípravného stupně, doplňují v případě potřeby další znalosti a vzdělávání.

Výchozí situace školy:

Primární prevence na SŠ – Praktické školeté a ZŠS - základní školeté speciální (I. i II. díl) je funkční. Preventivní témata, která jsou zařazena v rámci vyučovacích hodin jsou třídními učiteli účinně realizována. Při výskytu rizikového chování žáka, je nutné se v první řadě obracet na ZZ žáků, kteří v celém procesu hrají zásadní roli. Například v případě záškoláctví se nejedná o otevřené odmítání školní docházky ze strany žáků, ale převažuje forma skrytého záškoláctví. Stejně tak, Pokud se u žáka objeví agresivní chování, třídní učitel situaci konzultuje se zákonnými zástupci a společně hledají možné příčiny i vhodná řešení.

Aby bylo možné se ZZ žáků efektivně spolupracovat, je nutné vytvořit a navázat s rodiči dítěte dobrý vztah. To se děje například prostřednictvím:

- školních akcí, kterých se mohou účastnit i rodiče.
- správně nastavené komunikace mezi rodiči a pedagogy (komunikační deníčky apod.) – každý pedagog má komunikaci s rodiči nastavenou individuálně dle domluvy
- třídních schůzek, konzultací dle potřeby
- Besídek a akademií, případně akcí pořádaných pro zákonné zástupce žáků

Mezi častější rizikové chování, vyskytující se mezi žáky PrŠ a ZŠS v minulých letech, můžeme řadit problémové chování žáka spojené s agresí – verbální i fyzickou či oblast sexuality, případně skryté záškoláctví.

Zde je nutná opět součinnost rodičů. Osobní schůzka s rodiči, konzultace, návrh řešení, podpůrná opatření, motivace rodičů v řešení, individuální výchovný plán – nastavení pravidel, případná spolupráce s dalšími orgány (OSPOD). U veškerých situací, kde se takové chování projevuje je nutné, v první řadě přihlížet k mentální vyspělosti žáka.

Ve školním roce 2025/2026 se v Praktické škole jednoleté vzdělávají žáci, kteří přicházejí převážně z řad absolventů naší Základní školy speciální (ZŠS). Tvoří tedy plynulou návaznost vzdělávací dráhy v rámci školy a pedagogický tým tak navazuje na již dříve nastavenou individuální podporu a preventivní práci s těmito žáky. Současně bylo do PrŠ přijato i několik nových žáků z jiných škol a zařízení.

Pedagogický tým v PrŠ klade důraz na rozvoj samostatnosti, praktických dovedností a sociálně-emočních kompetencí, a to s respektem k individuálním vzdělávacím i osobnostním potřebám každého žáka.

Pravidelné preventivní aktivity realizované pro žáky ZŠS a PrŠ jednoleté:

- Na začátku školního roku – seznámení se školním řádem, BOZP v předmětech TV, PV, VV.
- Návštěvy kulturních představení, školní výlety– autoregulace chování u žáků s SVP (agrese, sexuální chování, pozornost apod.).
- Olympiáda speciálních škol, školní sportovní den.
- Pětidenní ozdravný pobyt v rekreačním středisku Revika Vizovice – prevence šikany, podpora dobrých vztahů, podpora zdraví (realizováno pro všechny žáky naší školy, kteří jsou schopni se pobytu účastnit).
- Speciální terapie – Canisterapie, Muzikoterapie, Hipoterapie.
- Plavecký výcvik – ZŠS I.díl.
- Podpora programů věnující se ekologickému chování – aktivní třídění odpadu ve třídách, sběr elektromateriálu, Den Země - úklid v okolí školy.
- Sebe prezentace žáků – výstava výtvarných prací žáků v kině Máj Uh. Brod, DOD – sebe prezentace žáků ve třídách.
- Dopravní výchova pro žáky – ZŠS.
- Nízkoprahové zařízení Šrumeč – programy zaměřené na všeobecnou primární prevenci – ZŠS.
- Beseda s mluvčí policie ČR.
- Artefiletika - aktivity, přesahující rámec běžné VV.

Artefiletika jako součást preventivní práce ve škole

Artefiletické aktivity jsou ve škole systematicky zařazovány zejména v procesu výtvarné výchovy či v rámci třídnických hodin. Tento přístup propojuje výtvarnou činnost s reflexí, podporuje například otevřenou komunikaci, rozvoj empatie a zdravé sebehodnocení.

Žáci mají možnost výtvarně ztvárnit své emoce, prožitky nebo témata, která se dotýkají jejich aktuální situace (např. vztahy, pravidla, bezpečí, respekt). Využívány jsou techniky jako kresba, koláž, práce s barvou a symbolem, které umožňují i méně verbálně zdatným žákům vyjádřit své vnitřní světy a pracovat na porozumění sobě i druhým.

Artefiletika se ukazuje jako účinný nástroj podpory duševního zdraví žáků, prevence rizikového chování a budování bezpečného třídního klimatu a vzájemných vztahů. Tyto aktivity probíhají pod vedením školní metodičky prevence, která má v oblasti artefiletiky odborné vzdělání.

Preventivní témata v rámci ŠVP – PrŠ jednoletá

Témata týkající se prevence jsou průběžně zařazována do výuky, s ohledem na probíranou látku a praktickou využitelnost v životě dítěte. Vždy je kladen důraz na individualitu jedince.

V níže uvedené tabulce, jsou vyňata stěžejní témata ze ŠVP, při jejichž výuce lze předcházet takovému rizikovému chování, které by se potenciálně mohlo u vzdělávaného jedince vyskytnout. (agresivní chování, závislostní chování, prekriminální chování, sexuálně – rizikové chování, poruchy příjmu potravy, rasismus a xenofobie, sekty, rizikové sporty). Ačkoliv jsou uvedena všechna možná rizika, pravděpodobnost jejich výskytu u žáků, vzdělávajících se v PrŠ jednoleté, je spíše nižší. Prevence se zaměřuje zejména na seberegulaci, co nejvyšší možnou míru samostatnosti, fungování ve skupině vrstevníků i s dospělých, dovednost sdělit libé a nelibé pocity apod.

Vyučovací předmět:	Témata:
ITC – Informatika	Práce s informacemi; zásady práce s ITC technologiemi; prevence zdravotních rizik.
Svět kolem nás	Ekologické chování; mezilidské vztahy; národnostní menšiny; multikulturní soužití; přístup k lidem starým nemocným a handicapovaným; nebezpečné situace; ohrožující lidské zdraví, jedovaté rostliny.
Estetická výchova	Rozpoznání a vyjádření svých emocí; návštěva galerií a výstav; poslech příběhu; spolupráce ve skupině; relaxační techniky.
Tělesná výchova	Zdravotní tělesná výchova; terapie; relaxace; význam pohybu pro zdraví, první pomoc – vlastní zranění; pobyt v přírodě a ochrana přírody.
Výchova ke zdraví	Stravovací návyky; pohybové aktivity; rizika ohrožující zdraví; zásady bezpečného chování v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech; činitelé ovlivňující zdraví; ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami a úrazy; prevence rizikového sexuálního chování; odmítání návykových látek; bezpečné chování v kontaktu s vrstevníky i cizími lidmi; formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí; vztahy s druhými osobami; sociální dovednosti; relaxační techniky; specifické druhy výživy; poruchy příjmu potravy; preventivní lékařská péče; mimořádné události; krizová čísla.

Rodinná výchova	Pravidla soužití; výběr partnera; láska; podpora a pomoc druhým, empatie; sexuální dospívání; antikoncepce, přerušování těhotenství; prevence pohlavních chorob; zneužívání a týrání dětí; linka bezpečí, linka důvěry; osobní hygiena, BOZP.
Práce v domácnosti	Stravovací režim, zdravý výživa; návštěva restaurace, kavárny; BOZP, první pomoc při drobném poranění.

Preventivní témata v rámci ŠVP – ZŠS (I. a II. díl)

Prevence je zajišťována nejen formou výše uvedených aktivit, ale především jako součást každodenní výuky, zejména třídními učiteli, případně dalšími pedagogy.

Žáci jsou vedeni k dovednostem rozeznat rizikové chování u sebe i u druhých, rozpoznat hrozící nebezpečí a vyvarovat se mu. Žáci by si měli být schopni říct o pomoc a chovat se přiměřeně v situaci ve které se nacházejí. Pedagogové žáky vedou ke schopnostem seberegulace ve všech oblastech, respektu k ostatním a k jejich odlišnostem. Žáci by také měli být schopni dle svých možností chránit své zdraví.

Základem je úzká spolupráce s rodinou dítěte. Navázání kvalitních vztahů s rodinou je základním předpokladem k úspěšnému vzdělávání dítěte a také je základem při řešení problémů, které se v průběhu školní docházky vyskytnou.

Aby bylo možné takové vztahy s rodinami dětí navazovat, je nutná aktivní spolupráce třídního učitele, který v této oblasti hraje primární úlohu. Ve škole probíhají pravidelné třídní schůzky, třídní učitelé jsou téměř denně v kontaktu s nejbližší rodinou dítěte. Pravidlem jsou také společná setkání – vánoční besídky, zahájení školního roku. Rodiče, prarodiče, sourozenci či jiní rodinní příslušníci mají možnost navštívit školu a společně s třídním učitelem, asistenty pedagoga a rodinou ostatních žáků prožít příjemné, uvolněné chvíle, které si zpříjemní kávou, čajem nebo cukrovím.

V některých třídách je zvykem i společná oslava narozenin – ve škole nebo v domácím prostředí žáka. Kromě třídních setkání škola pořádá i celoškolní, například Den pro rodinu. Setkání se koná 1x ročně. Společně se opékají špekáčky, poslouchá se hudba a pro žáky jsou připravena zábavná stanoviště s odměnou. Rodiče se také účastní například Sportovního dne.

Preventivní témata v rámci ŠVP – ZŠS II. díl

Žáci jsou vedeni především k těmto dovednostem:

V hodinách rozumové výchovy se učí bezpečně orientovat v okolním prostředí a používat opakovaných postupů při činnostech. Učí se verbálně či nonverbálně komunikovat se svými nejbližšími a rozpoznat osoby ze svého nejužšího okolí. Chápu rozdíly chlapec – dívka. V rámci řečové výchovy se učí vyjadřovat souhlas a nesouhlas, dle svých možností vyjádřit potřebu, jsou vedeni ke zdrženlivosti k neznámým osobám. Prostřednictvím smyslové výchovy je chování žáků směřováno k bezpečnému a účelnému používání předmětů denní potřeby a k co nejvyšší možné míře samostatnosti v oblasti sebeobsluhy a osobní hygieny.

Pohybová a tělesně rehabilitační výchova má za cíl vést žáky k lepším pohybovým vzorcům, učí žáky překonávat pocity strachu, vede k uvědomění si svého okolí a vlastního těla a k co možná nejvyšší možné míře samostatnosti.

Preventivní témata v rámci ŠVP – ZŠS I. díl

Vyučovací předmět:	Témata:
Čtení	Orientace v jednoduchých návodech na obalech.
Psaní	Základní hygienické návyky při psaní; psaní vlastního jména, adresy.
Práce na počítači	Zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s využíváním výpočetní techniky.
Věcné učení	Bezpečnost chodců, základy dopravní výchovy; základní pravidla společenského chování; osobní bezpečí – nácvik při modelových situacích; chování v přírodě; osobní hygiena a sebeobsluha; nemoc, upozornění na své zdravotní potíže; bezpečnost při hrách v přírodě a při koupání; pravidla dodržování bezpečnosti při hrách; vzájemné soužití v kolektivu; nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy a jejich prevence; protiprávní jednání a jeho postih (krádež, šikana, zneužívání, týrání); ochrana přírody, péče o životní prostředí; chování při požáru, při vyhlášení poplachu, při dopravní nehodě; sebeobsluha, zdravá strava a pitný režim, preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek; nemoc, sdělení potíží, chování v době nemoci; osobní bezpečí, ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním, vyhledání pomoci ošetření drobného poranění; bezpečné chování v silničním provozu.
Vlastivěda	Mezilidské vztahy ve společnosti, základní pravidla společenského chování; rovnoprávné postavení žen a mužů; nebezpečí náboženských sekt úcta k člověku; jak si udržet přátelství lidské rasy a jejich rovnocennost; volný čas, život v partě, vandalismus jako společenský jev; rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin; základní lidská práva, práva dítěte a jejich ochrana, rodinné právo, týrané dítě, zneužívané dítě, šikana, diskriminace; člověk a volný čas, kultura, volnočasové aktivity, nevhodné využívání volného času, ohrožení sociálně patologickými jevy, nebezpečí drog, důležitá telefonní čísla v případě mimořádných událostí, evakuační zavazadlo.

Přírodověda	Škodlivost nadměrného hluku, hluk okolo nás; značení a užívání běžných chemikálií, zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě, nejběžnější druhy léčiv, nebezpečí návykových látek; houby jedlé a jedovaté, zásady sběru a konzumace hub, první pomoc při otravě houbami; správná životospráva, spánek, odpočinek, osobní hygiena; správná životospráva, spánek, odpočinek; hlavní zásady bezpečného pohybu člověka v přírodě a při pobytu v přírodě; chování a jednání při ohrožení zdraví a života; důležitá telefonní čísla.
Výchova ke zdraví	Správná životospráva, spánek, odpočinek; osobní hygiena; hlavní zásady bezpečného pohybu člověka v přírodě a při pobytu v přírodě; chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom; chování a jednání při ohrožení zdraví a života; důležitá telefonní čísla; prevence rizikového sexuálního chování, nebezpečí pohlavních chorob, AIDS,; zásady osobní a intimní hygieny, otužování, význam pohybu pro zdraví, správná životospráva, spánek, odpočinek civilizační choroby, typy postižení, zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče; chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, v dopravě, ve škole); výživa a zdraví, vliv způsobu stravování na zdraví, režim dne; bezpečné chování, komunikace s vrstevníky, s neznámými lidmi; žádoucí postoje při kontaktu se sociálně patologickými jevy, individuální násilí a zneužívání, šikana, formy sexuálního zneužívání dětí, reklamní vlivy, brutalita a násilí v médiích; zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek.
Tělesná výchova	Příprava organismu před pohyb. činností; nácvik dýchání, uklidnění po zátěži; kompenzační, protahovací, relaxační cvičení; nácvik bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí; osobní hygiena, vhodné oblečení a obuv; správné držení těla, průpravná, koordinační, kompenzační, relaxační, psychomotorická, dechová a jiná zdravotně zaměřená cvičení; bezpečnost při pohybových činnostech, zásady bezpečnostního chování v přírodě a na silnici, zásady základů první pomoci při drobných poranění.
Pracovní výchova	Zásady bezpečnostního chování v přírodě a na silnici, dopravní situace; základní hygienické návyky, běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění; vhodná volba oděvu a obuvi podle ročního období; udržování čistoty a pořádku svého pracovního místa; úklid svého pracovního místa, význam léčivých rostlin; nebezpečí jedovatých rostlin; základy zdravé výživy; práce s drobným kuchyňským náčiním, bezpečnost při zacházení

	s kuchyňskými pomůckami; dodržování bezpečnosti při používání elektrospotřebičů v domácnosti.
--	---

Preventivní témata v rámci ŠVP – ZŠ 1. stupeň

Vyučovací předmět:	Témata:
Český jazyk	Komunikace v běžných situacích – omluva, prosba, pozdrav, poděkování, oslovení; tolerance, řešení konfliktních situací.
Prvouka	Práce s plánem své cesty do školy, osobní bezpečí, riziková místa a situace; vztahy mezi lidmi, osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům; otužování; opatrnost a bezpečnost při hrách a ve volném čase; základy dopravní výchovy; znalost pravidel silničního provozu, první pomoc, pravidla chování ve školním řádu; správné a bezpečné chování při mimořádných událostech, nácvik evakuace; osobní bezpečí, nácvik komunikace s operátory tísňových linek, krizové situace a situace hromadného ohrožení; opatrnost a bezpečnost při pobytu ve škole a venku; chování k neznámým lidem - modelové situace; režim dne; využití volného času; zásady chování v přírodě; první pomoc při drobném poranění; bodnutí hmyzem; zdravý životní styl, prevence před onemocněním; osvojování vhodného chování ke spolužákům s handicapem; chování k neznámým lidem; rozlišování žádoucího a nežádoucího chování na praktických příkladech a v modelových situacích; sexuální výchovy; osobní bezpečí.

Přírodověda	První pomoc; nejčastější druhy návykových látek; způsoby odmítnutí návykových látek – modelové situace; zásady bezpečného pobytu a pohybu v přírodě; dodržování pořádku v přírodě, nácvik chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; dopravní značky; (bezpečnostní prvky); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém, denní režim, zdravá strava a pitný režim; význam aktivního pohybu; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, etapy lidského života, partnerství, rodičovství; duševní hygiena, stres a jeho rizika, pozitivní životní cíle, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru; hrací automaty a počítače, prevence; péče o zdraví - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS); intimní hygiena; životospráva - výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim.
Vlastivěda	Protiprávní jednání a nevhodné chování (krádež, šikana, zneužívání, týrání) a jeho postih; chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích; odborná pomoc; práva a povinnosti žáků školy; školní řád; hodnota peněz; příjmy a výdaje; sestavení svého osobního rozpočtu; základní příjmy a výdaje rodiny; etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům; principy demokracie.
Tělesná výchova	Bezpečnost při pohybových činnostech; hygiena při TV – vhodné oblečení a obutí pro sport; příprava organismu před pohybovou činností, zklidnění po zátěži, kompenzační a relaxační cvičení, protahovací cvičení; zásady správného držení těla; dechová cvičení; správné držení těla při různých pracovních činnostech; speciální vyrovnávací cvičení; vytvoření domácího plánu cvičení s počtem opakování cviků význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu; vnímání pocitů při cvičení; koordinační, kompenzační a relaxační cvičení.

Na prvním stupni se prevenci v oblastech dopravy, návykových látek, předcházení zdravotním obtížím a dalším důležitým tématům věnuje velká pozornost. Mnoho témat se v jednotlivých předmětech opakuje, což napomáhá jejich upevňování a také pohledům z různých perspektiv. Důraz je kladen především na postojovou oblast. Témata ve výuce jsou propojována s praktickými situacemi.

Preventivní témata v rámci ŠVP – ZŠ 2. stupeň

Vyučovací předmět:	Témata:
Český jazyk	Nácvik komunikace v běžných životních situacích a v různých institucích; manipulace, bulvární tisk; formy společenského styku nácvik komunikace v běžných životních situacích a v různých institucích.
Dějepis	Chápe význam dějin jako možnost poučení se z minulosti.
Občanská výchova	Správná výživa; látky poškozující zdraví a způsoby jejich odmítnutí; životní cíle a plány; lidské rasy a jejich rovnocennost; rasismus v České republice; vztahy v rodině, rodinné problémy; náhradní rodinná péče; pojmy migrace, emigrace, imigrace masová kultura, masmédia - prostředky, vliv na veřejné mínění a chování lidí; problémy lidské nesnášenlivosti; druhy náboženství; vztahy mezi lidmi; základní lidská práva, individualismus, kolektivismus, rasismus, antisemitismus, xenofobie, anarchie, terorismus, totalitní režim; lidská solidarita (pomoc člověku v nouzi, potřební lidé ve společnosti); národnostní menšiny; vztah k lidem s postižením; adaptace na životní změny; škodlivé vlivy prostředí; život v partě; nuda, nesouhlas se společností; alkohol a destruktivní chování; lékařská péče; podpora v nezaměstnanosti; týrané a zneužívané dítě, právo rodinné; poškozování lidských práv, diskriminace; rovnoprávné postavení žen a mužů; chlapci a děvčata; význam přátelství, dospívání, lásky, sexuálního života; nebezpečí pohlavních chorob, antikoncepce; seznámení s kulturou a tradicemi ostatních národů; člověk jako osobnost, osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti; žebříček osobních hodnot; nebezpečí sekt pro jednotlivce i společnost; trestná činnost mládeže; druhy a postihy protiprávního jednání; zařízení nápravné výchovy; pomáhající organizace (krizová centra) v regionu; návštěva odboru sociální péče; kultura, tvořivost, sport, koníčky, záliby, zájmové organizace; člověk a svoboda, kontakty pomoci; svoboda víry a náboženského vyznání; zájmy minoritních skupin ve společnosti (sledování v médiích).

Chemie	Dodržování bezpečnosti při manipulaci s běžně dostupnými chemickými látkami; mimořádné události – havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek; první pomoc při úrazech spojených s manipulací s chemikáliemi (poleptání, požití, vdechnutí, vniknutí do oka, otrava léky); telefonní číslo záchranné služby a přivolání pomoci; značení a užívání běžných chemikálií; zdroj potravy - bílkoviny, tuky, sacharidy; potravní pyramida, vitamíny a jejich vliv na zdraví; zásady bezpečnosti při práci s chemikáliemi; ochranné pomůcky průmyslová hnojiva; pesticidy; vliv na životní prostředí; léčiva a návykové látky a jejich používání.
Přírodopis	Pravidla bezpečného chování při poznávání přírody; viry a bakterie, možnost vzniku některých onemocnění; bakterie jako původci onemocnění - způsoby prevence, očkování; bakterie v potravinách a lécích; nebezpečí cizopasných živočichů pro člověka; zásady dodržování hygieny jako ochrany před nákazou; zásady bezpečného chování při styku se zvířaty ve volné přírodě; virová a bakteriální onemocnění; nemoci a příznaky nemocí; úrazy a prevence úrazů; zásady zdravého života; zásady bezpečného chování při styku se zvířaty; zásady první pomoci při uštknutí zmijí; zásahy člověka do přírody; pravidla bezpečnosti a chování při pozorování živé a neživé přírody; houby jedlé a jedovaté; první pomoc při otravě houbami; způsoby přenosu infekcí a parazitů; nebezpečí vzeckliny; dodržování hygieny při péči o zvířata; nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie.
Zeměpis	Chůze po nerovném terénu v přírodě; zásady bezpečnosti při pohybu v terénu (vycházky a výlety); ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v ohrožení života; ochrana životního prostředí.
Tělesná výchova	Kompenzační a relaxační cvičení; pravidla silničního provozu a jejich dodržování; výuka na dopravním hřišti; vyrovnávací a kompenzační cvičení; správné držení těla, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu; vliv návykových látek na činnost lidského organismu při zátěži i po ní (účinky a důsledky); seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu; duch fair-play - čestné soupeření; respekt k opačnému pohlaví; trénink vzájemné spolupráce a komunikace v družstvu.
Výchova ke zdraví	Všechna témata, nebo jejich převážná část se věnuje různým druhům prevence.

Preventivní témata v rámci školní družiny KORÁLEK

Na začátku školního roku v září, jsou společně tvořena pravidla ŠD, aby se tam všichni, jak děti, tak pracovníci, cítili dobře. Během roku jsou pravidla vhodným způsobem upevňována.

Témata prevence v ŠD	Aktivity ve ŠD
Bezpečně na ulici i doma	• pravidelná návštěva dopravního hřiště • návštěva Městské POLICIE • návštěva HASIČŮ v Uh. Brodě
Ochrana životního prostředí – chováme se slušně k živé i neživé přírodě, vážíme si jí	• návštěva HVĚZDÁRNY v Uh. Brodě • vítání ročního období v ŠD • naučná vycházka k rybníku
Vztah k člověku – úcta k našemu národu, ale i k lidem celého světa, úcta a respekt ke stáří, k nemocným a handicapovaným lidem	• návštěva nevidomého a jeho psa v ŠD • beseda o Japonsku
Smysluplné trávení volného času	• upravit – místo "návštěva HERNY Klubík", tak "návštěva HERNY" • každý měsíc divadelní představení v ŠD
Vztah k sobě – právo na ochranu svého já, zdraví, pohyb, strava	• zdravotní v ŠD • zimní olympijské hry v ŠD
Rodina – místo bezpečí, vážíme si rodičů	• vánoční a velikonoční posezení s rodiči (besídka) • Den matek a Den otců – vyrábíme dárečky

ZÁKLADNÍ ŠKOLA – Zřízena dle §16 odst. 9 školského zákona, vzdělávající žáky s lehkým mentálním postižením a kombinovanými vadami

Úvod:

Minimální preventivní program pro školní rok 2025–2026 vychází z aktuálních potřeb školy a reflektuje situace řešené v předchozím školním roce. Cílem je systematicky a cíleně předcházet sociálně patologickým jevům, podporovat bezpečné prostředí školy a individuálně reagovat na aktuální problémy žáků.

Cílové skupiny:

Žáci všech ročníků školy, pedagogičtí pracovníci, zákonní zástupci, asistentky pedagoga, vedení školy.

Nově zavedená preventivní opatření a pravidla:

1. Využívání individuálních plánů a deníčků chování u žáků s rizikovými projevy chování. (portfolia žáků k sebereflexi a sledování pokroku v oblasti chování)

2. Zavedení dokumentu k omlouvání absence lékařem – podpis ZZ na začátku školního roku.

**Na základě situací řešených v průběhu školního roku 2024/2025 a konzultací s pedagogy
byly pro následující školní rok stanoveny následující cíle:**

Hlavní cíle programu 2025/2026:

1. Podpora tříd s výskytem problémového chování žáků, konfliktů: rozšíření socioemočního učení, pravidelné třídnické hodiny, práce se třídními pravidly, úzká spolupráce třídního učitele se zákonnými zástupci a školním metodikem prevence.

2. Podpora duševního zdraví a emocí žáků – prostřednictvím třídnických hodin (emoční karty, relaxační techniky aj...) - upevňování vědomostí, dovedností a postojů. Konzultace se ŠMP.

3. Vedení portfolií problémových žáků - (např. prostřednictvím systému SOFA) - intenzivní komunikace s rodiči, nastavení jednotných pravidel mezi školou – družinou – domovem, pozitivní motivace – odměna, převzetí zodpovědnosti za své chování – odebrání odměny atp.

- <https://www.societyforall.cz/funkcni-hodnoceni-chovani-a-plan-podpory-chovani-pro-zaka>

4. Efektivní řešení vysoké absence: důsledné vyžadování lékařského potvrzení, individuální jednání s rodiči, spolupráce s OSPOD.

5. Zvýšená podpora prevence v oblasti využívání digitálních technologií (nevhodného používání mobilních telefonů, pořizování fotografií a sdílení obsahu na sociálních sítích)

- Stanovení přesných pravidel pro pořizování fotografií (selfie) během školních akcí a jejich zveřejňování na sociálních sítích. Řešené situace ukazují na nutnost kontrolovaného a omezeného focení.
- Revize školního řádu, připomenutí pravidel pro používání mobilního zařízení rodičům a žákům.
- Preventivní programy zaměřené na mediální gramotnost, kyberšikanu a online bezpečí budou i nadále systematicky zařazovány do výuky.

Tyto oblasti spolu úzce souvisí a navazují na dosavadní práci školy. Mnohé cíle již byly v minulých letech pilotně ověřeny (v předchozím školním roce jsme intenzivněji zařazovali do výuky práci s emočními kartami v několika třídách a na základě pozitivní zpětné vazby od pedagogů i žáků budou tyto aktivity nyní zařazeny plošně do třídnických hodin).

Preventivní opatření jsou v souladu s doporučením školního poradenského pracoviště (opatření navržená v návaznosti na individuální plány podpory nebo chování žáků – konzultace, vedení záznamů, spolupráce s rodinou, i s krajským plánem prevence (krajské priority v prevenci např. kyberprevence, duševní zdraví nebo závislosti).

- https://www.oauh.cz/content/uploads/Uredni_deska/Preventivni_program/Krajsky-plan-primarni-prevence-rizikoveho-chovani-ZK-2019-2027.pdf

Oblasti rizikového chování ve škole:

Na základě evaluace Minimálního preventivního programu z předchozího školního roku byly jako nadále přetrvávající identifikovány následující oblasti:

- **Skryté záškoláctví** – postupy zůstávají totožné jako v předchozím roce (viz interní metodika).

- **Poruchy chování** – řešeny ve spolupráci s ŠPP, externími odborníky, třídními učiteli, s využitím balintovských skupin a intervizí.
- **Vztahové problémy** – souvisejí s heterogenním složením tříd, spojenými ročníky, příchodem nových žáků i pedagogů, změna tř. Učitelů. Práce s kolektivy v třídnických hodinách nebo SVP Help Uh. Brod, spolupráce se zákonnými zástupci.

Dlouhodobé cíle:

1. Intenzivní spolupráce s externími službami: HELP, SAS, SPC, lékaři, psychiatři, psychologové.
2. Pravidelná podpora a školení a metodická podpora pro pedagogy v oblasti práce s obtížným chováním.
3. Pravidelná aktualizace školního řádu – doplňování a zpřesňování pravidel.

Ukazatele úspěchu (realizace a indikátory):

- Pravidelné třídnické hodiny (kontrola/hospitace vedení školy) a komunitní aktivity se zaměřením na vztahy ve třídě, řešení konfliktů a posilování pozitivního klimatu.
- Návštěvy a spolupráce s HELP a s dalšími odborníky, dle potřeb jednotlivých žáků a tříd. Žáci o tato setkání jeví zájem a setkání přináší výsledky.
- Podpora třídních učitelů při práci s náročnými třídními kolektivy, konzultace s metodikem prevence, spolupráce třídního učitele, asistenta pedagoga a zákonných zástupců. Posilování včasné detekce potíží. Třídy se nepotýkají s výraznými vztahovými obtížemi, které by zasahovaly do vzdělávacího procesu.
- Aktualizace školního řádu, krizových plánů a dalších dokumentů a vyhodnocení jejich funkčnosti.

V průběhu plnění cílů škola klade důraz na individuální charakteristiky žáků. V rámci prevence jsou realizovány programy jak zdarma – například PČR, KPPP, Den pro školu atp., tak ty hrazené, především z projektů a šablon. Také jsou průběžně sledovány nabízené dotace a granty.

Cíle vycházejí z potřeb žáků a oblastí, které jsou vyhodnoceny jako nedostatečné. Ve škole aktivně spolupracují třídní učitelé s poradenským pracovištěm, vedením školy i zákonnými zástupci žáků. Pedagogům je v případě potíží doporučována externí supervize - například formou balintovských skupin, či podpora krajského metodika prevence. Pedagogové mají možnost aktivní účasti na školeních a kurzech. Aktivně na škole funguje metodického vedení a předávání materiálů od ŠMP.

Škola aktivně využívá konzultace se sociálně právní ochranou dětí. (OSPOD Uh. Brod)

Na školní rok jsou naplánovány v souladu s cíli následující preventivní aktivity:

Dny sociálních služeb v Uh. Brodě - preventivní přednášky pro žáky, konference pro ŠMP a vedení školy

Dny pro školu – v závislosti na možnostech lektorů (pro 1. i 2. stupeň)

NZDM Šrumec - preventivní témata pro ZŠ i ZŠS (finanční gramotnost, vztahy ve třídě, prevence šikany, prevence závislostí, digitální oblast)

KPPP (krajská pedagogicko psychologická poradna) - besedy pro žáky

Další aktivity budou do MPP postupně doplňovány.

Škola se již poněkoličt zapojila do projektu Den pro školu a bylo to velmi přínosné. Odborníci z praxe jsou pro žáky velkým přínosem a jejich zkušenosti jsou pro ně zajímavým zdrojem informací. A inspirace. Témata přednášek jsou úzce přizpůsobena školní skupině dětí. Před návštěvou probíhají až 2 konzultace s odborníkem.

V tabulkách výše jsou také uvedena preventivní témata, která jsou naplňována každoročně v rámci běžné výuky, na základě ŠVP. Tato témata naplňují všechny preventivní oblasti, zmiňované v rámci prevence MŠMT, jedná se o tzv. nespecifickou primární prevenci.

Nespecifická primární prevence je realizována také v průběhu školního roku, prostřednictvím aktivit, které se ve škole každoročně konají. Jedná se o následující aktivity:

- seznámení žáků i rodičů se školním řádem (na začátku školního roku)
- poučení žáků o bezpečnosti na začátku i na konci školního roku, poučení o bezpečnosti v TV, VV, PV
- návštěvy kulturních představení (divadla, kina, výchovný koncert), školní výlety, exkurze, návštěvy knihoven, muzeí...
- školní sportovní den ve spolupráci s terapeutickou dílnou Justýna Uh. Brod.
- pětidenní ozdravný pobyt v přírodě – Vizovice
- muzikoterapie, hippoterapie, canisterapie
- povinný i dobrovolný plavecký výcvik v rámci TV - Aquapark Delfín
- aktivní třídění odpadu ve třídách i v budově školy, sběr odpadu ke Dni Země
- výstavy prací žáků v kině Máj – Uherský Brod (příprava, realizace...)
- prezentace školy na veřejnosti – DOD (žáci jsou aktivně zapojeni do všech příprav i dění), soutěžní vystoupení žáků (Smolina)
- dopravní výchova na dopravním hřišti
- návštěva SOU – prezentace oborů, možnost zapojení se do praxe (dílny, pekárna)
- návštěva úřadu práce Uh. Hradiště
- den s policií ČR – prezentace činnosti IZS

Třídní učitelky, které své třídní kolektivy vedou již několikátým rokem, mají ve třídách nastaveny další preventivní postupy, které pomáhají předcházet rizikovému chování. Tyto postupy vycházejí z dlouhodobého pozorování chování a interakcí žáků, ze zkušeností při řešení konkrétních situací a také z doporučení školního metodika prevence či externích odborných organizací.

Od školního roku 2025/2026 je zavedeno povinné vedení třídnických hodin třídními učiteli v rozsahu 1 hodiny týdně. Třídnické hodiny probíhají v rámci jiných výukových předmětů a z každého setkání je pořizován zápis. Mezi probíraná témata patří například agresivita, kamarádské chování, dodržování pravidel a další oblasti dle uvážení třídního učitele nebo na základě návrhů školního metodika prevence.

Od září 2025 zároveň vedení školy pravidelně hospituje tyto hodiny, aby podpořilo jejich smysluplné využití a jednotný přístup v práci se třídním kolektivem.

Třídní učitelé mají zavedena tato opatření:

- Komunitní kruhy – sdílení zážitků, potřeb, přání, strachů...
- Aktivitu stmelující kolektiv: procházky venku, hry na hřišti, turnaj v pexesu ve třídě, adventní kruh apod.
- Návštěva Střediska výchovné péče HELP v Uherském Brodě.
- Začátek školního roku – napiš spolužákovi hezký vzkaz do začátku roku, sdílení zážitků – verbálně,
- výtvarně.
- Kotvící aktivity – po splnění svých úkolů, mají žáci možnost výběru z dalších aktivit – zabraňuje nudě a zároveň žáky motivuje a podporuje jejich zájmy.
- Motivační odměny (pro třídu i jednotlivce) - zrníčka, aktivita, smajlík...
- Odměnový poukaz – smazání špatné známky, den bez testu, den bez DÚ.
- Sociometrické dotazníky pro třídního učitele – dotazník spokojenosti ve třídě.
- Hodnocení učitele žáky – zpětná vazba, vytváření důvěry (mráčky, sluníčka; dopis paní učitelce).
- Udělování mimořádných pochval – poukazů i během školního roku třídní učitelkou (rychlá spojka, šířitel dobré nálady...).
- Dixit kartičky aj.

Další aktivity cílené na spolupráci, ocenění sebe i ostatních, zlepšení třídní nálady, třídní pravidla či motivaci.

Škola spolupracuje s následujícími orgány a organizacemi:

- Středisko výchovné péče HELP v Uherském Brodě (SVP HELP)
- Policie ČR
- OSPOD Uherský Brod
- SPC Zlín Lazy
- SPC Zlín Středová
- Dětské krizové centrum Zlín
- Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi Uherský Brod (SAS UB)
- Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Šrumec Uherský Brod
- Za sklem, Zlín
- Azylový dům pro matky s dětmi v tísní Uherský Brod
- Krajská PPP – krajský metodik prevence
- SVP Zlín, Domek

V případě závažných porušení školního řádu, škola postupuje dle následujících krizových plánů, které jsou volně k dispozici ve sborovně školy nebo uloženy u školního metodika prevence.

- Krizový plán při mimořádné události
- Krizový plán I. (1. a 2. stadium šikany, kyberšikana)
- Krizový plán II. (3. až 5. stadium šikany)
- Krizový plán při řešení opakovaných výchovných problémů žáka
- Krizový a bezpečnostní plán

Nabídka zájmových kroužků a možnosti trávení volného času po vyučování:

- Školní družina Korálek

Aktualizované metodické dokumenty:

- Národní strategie primární prevence rizikového chování 2019–2027 zůstává v platnosti.
- Nový Akční plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže 2025–2027 je v přípravě (doporučeno sledovat a implementovat po zveřejnění).
- Doporučení Zlínského kraje: multidisciplinární přístup k žákům s rizikovým vývojem – propojení ŠMP, TU, AP, ZZ, OSPOD, odborníci.

Evaluace MPP

Program bude vyhodnocován na konci školního roku, na základě zpětné vazby pedagogů, konzultací s odborníky, záznamů z třídnických hodin a řešených případů. Výstupy poslouží jako podklad pro úpravy MPP v dalším školním roce.

Minimální preventivní program je v průběhu roku doplňován či pozměňován, na základě aktuálních potřeb. Jedná se o dokument, se kterým se aktivně pracuje a jeho cílem tedy není pouze písemně dokládat plánované a realizované činnosti školy, ale pružně reagovat na potřeby školy, zejména žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogů.

Související odkazy a zdroje: Doporučené webové zdroje a dokumenty k jednotlivým oblastem Minimálního preventivního programu.

1. Digitální technologie & sociální sítě

- Portál NÚKIB – Školy a kyberbezpečnost: <https://nukib.gov.cz/cs/uvodni-stranka-1/>
- E-Bezpečí (UPOL): <https://www.e-bezpeci.cz>
- MŠMT – Digitalizace a online rizika: <https://www.edu.cz/>

2. Mediální gramotnost & prevence

- Jeden svět na školách (JSNS) – Mediální vzdělávání: <https://www.jsns.cz/>
- Týdny mediálního vzdělávání: <https://www.jsns.cz/mediagramotnost>

3. Emoční regulace & duševní zdraví

- MŠMT – Prevence duševního zdraví: <https://www.edu.cz/dobrapraxe/>
- Nepanikař - <https://nepanikar.eu/>

Další odkazy a materiály jsou k dispozici u školní metodiky prevence.

Přílohy:

ZPRÁVA Z PREVENTIVNÍHO PROGRAMU

(pouze k rukám metodika prevence, výchovného poradce, třídního učitele, vedení školy, spolupracující organizace)

Realizující organizace:

Škola:

Třída:

Program/téma:

Setkání:

Počet žáků

chlapci

dívky

Spolupráce se třídou: výborná

standardní průběh

nespolupráce

(odpovídá organizace)

Spolupráce s třídním učitelem (popř. pedagogem, který se programu účastnil, metodikem prevence):

- Program probíhal v přítomnosti pedagoga
- Proběhla následná konzultace s pedagogem (třídním učitelem, přítomným pedagogem, metodikem prevence)
- Neproběhla následná konzultace
- Program probíhal bez přítomnosti pedagoga

Doporučení pro další práci se třídou:

Vyjádření třídního učitele (přítomného pedagoga):

Lektor programu:.....

Podpis:.....

Přítomný pedagog:.....

Podpis:.....

ZÁZNAM Z POHOVORU

Datum: _____

Jméno dítěte	
Datum narození	
Bydliště	
Třída	

Zákonní zástupci dítěte navštívili školu: na vyzvání z vlastního zájmu

Účastníci pohovoru:

Předmět jednání:

Výchovná opatření, domluvené postupy:

S uvedenými skutečnostmi ZZ dítěte souhlasí a zavazují se řídit závěry tohoto jednání. V případě nesouhlasu uvedou dané připomínky na druhou stranu dokumentu.

Podpis zákonných zástupců:

Podpis učitelů:

ZÁZNAM ŘEŠENÉ SITUACE

Datum: _____

Žák / žáci (jméno, ročník):

Popis situace:

Postup:

Opatření / závěr:

Přítomní pedagogové:

Zpracovala:

ZÁZNAM Z TŘÍDNICKÉ HODINY – Vyplňuje třídní učitel

Datum: _____

Třída: _____

Délka: _____

Volný zápis, záznam z TH, poznámky, ladění žáků:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Forma spolupráce se třídou:

komunitní kruh

zážitková a prožitková forma

informační setkání

Použité techniky: (pokud není vyhovující žádné, ponechejte nevyplněno)

Zklidňující

aktivizující

týmové

seznamovací

pocitové

sociometrické

Popis jednotlivých technik (případně situací u nich):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Závěr (zhodnocení), opatření, cíle:

.....

.....

.....

.....

.....

Zaznamenal/a: _____

Motivační rozhovor, **Cíl:** zapojit do řešení problémů rodiče, ujistit je, že jsou naším partnerem a získat od nich radu

Jméno žáka, třída, školní rok:

na jednání přítomní:

datum:

1. ZAČÍT POZITIVY

- Čeho si na dítěti vážím
- Co umí, v čem je šikovný
- Za co jej mohu ocenit
- Čeho si na něm cení kolegové, za co jej chválí
- Jak si představuješ jeho dobře odvedenou práci

2. CO MÁTE NA SVÉM DÍTĚTI RÁDI VY: Co na něm rodiče oceňují

Zaznamenávat si, co rodiče říkají

3. POPIS SITUACE: *přesně a konkrétně popiš rodičům:*

- Co se ti na jeho chování a práci nelíbí
- Co se na jeho práci a chování nelíbí tvým kolegům

4. NÁVRHY ŘEŠENÍ: popiš, co pro změnu k lepšímu můžeš udělat ty a co rodiče

- Učitel:
- Rodiče:

5. ZÁVĚR

- Termín příští schůzky, kdy se vyhodnotí přijatá opatření:
- V případě, že se situace nezlepší, bude další postup následující:
 - Např. *návrh:* setkání s žákem s VP / ŠMP; setkání rodičů s VP / ŠMP; setkání rodičů + TU se ŠMP / VP; setkání rodičů s vedením školy, atd.
 -

ino žáka, třída, školní rok:

na jednání přítomní:

datum:

1. **ZAČÍT POZITIVY:** *Někdy je náročnější pojmenovat silné stránky konkrétního žáka (sympatie X antipatie, pomoc může i někdo z kolegů, neboj se zeptat)*

- Čeho si na dítěti vážím
- Co umí
- V čem je šikovný
- Za co jej mohu ocenit

2. **POHLED ŽÁKA:** zeptej se žáka, co se mu na tvém předmětu líbí, co ho baví. Zeptej se taky, jestli ho baví i něco jiného (předmět, aktivity v hodině)

- Popiš žákovi, co přesně se ti na jeho **chování** nelíbí: *POZOR! Uvědomit si, do jaké míry je to problém můj, do jaké problém dítěte (pokud je to můj problém, není v silách dítěte to změnit)*
- Popiš žákovi tvůj požadovaný stav (co přesně budeš oceňovat, když se změní)

3. **ZÁVĚR SCHŮZKY, DOHODA NA DALŠÍM POSTUPU**

- Setkáme se a vyhodnotíme situaci dne:
- Když bude dohoda fungovat: odvedl jsi dobrou práci!
- Postup v případě, že dohoda **nefunguje**: záležitost přebírá třídní učitel, předej mu všechny záznamy a materiály

- Zeptej se žáka, co můžeš udělat pro to, aby se mu v hodinách lépe pracovalo

Příloha II.

PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Program proti šikanování je vypracován v souladu se školním řádem a vychází z metodického pokynu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže č.j. 14 514/2000-51 v platném znění včetně doplnění a aktualizace.

Program proti šikanování je otevřený dokument a v průběhu školního roku může být prověřován, upravován a doplňován.

Školní metodik prevence: Mgr. Aneta Koželuhová

Výchovný poradce: PaedDr. Hana Jurásková

Ředitel školy: Mgr. Petra Guričová

Odpovědnost školy a pedagogických pracovníků: Škola je zodpovědná v souladu s ustanovením § 29 zák. 561/2004 Sb., školský zákon. Je povinná zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit, a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Škola, popř. pedagogický pracovník, je odpovědná podle zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů. Bude-li znám případ šikanování či jiného rizikového chování nesoucí znaky přestupku nebo činu jinak trestného a škola a pedagogický pracovník nepřijme v tomto ohledu žádné opatření, vystavuje se riziku trestního postihu pro neoznámení, případně nepřežehnutí trestného činu.

Definice šikany: Šikana je opakovaný, záměrný a agresivní behaviorální projev, který si klade za cíl způsobit druhému jedinci fyzickou nebo psychickou újmu. Šikana může probíhat verbálně, fyzicky nebo online (kyberšikana).

Definice kyberšikany: Kyberšikana je forma šikany, která probíhá prostřednictvím elektronických komunikačních prostředků, jako jsou sociální média, e-maily nebo textové zprávy. Tato šikana zahrnuje vytváření, sdílení nebo rozšiřování urážlivých, ponižujících nebo hroživých obsahů s cílem poškodit či obtěžovat oběť.

Škola předchází vzniku šikany následujícími kroky:

- Řádný a nepřetržitý dohled nad žáky během vyučování i na akcích konaných mimo školu. (rozpis dozorů, odvody do ŠJ, dohled na akcích konaných mimo školu)
- Všichni zaměstnanci školy se podílí na vytváření bezpečného a pozitivního klimatu školy. (otevřená komunikace, empatie...)
- Škola pro žáky pravidelně organizuje besedy, nebo s žáky navštěvuje programy, které se týkají vztahových záležitostí. (NZDM, Nepanikař...)
- Třídní učitelé pracují s třídními kolektivy na posílení respektujících vztahů mezi žáky. (třídnické hodiny, pravidla třídy, komunitní kruhy, třídní výlety...)
- Žáci jsou informováni o tématu šikany a vědí v jakých případech se obrátit na pomoc. (preventivní nástěnka ve škole, výuka v rámci VKZ, OV)

- Škola má vytvořenou stabilní síť podpůrných pracovníků a možností (schránka důvěry), díky čemuž může počáteční stadia šikany zachytit a okamžitě řešit. (ŠPP, schránka důvěry)
- Žáci jsou ve vyučovacích hodinách vedeni k etickým a morálním zásadám.
- Rodičům jsou poskytovány dostatečné informace v této oblasti, spolupráce se ZZ žáků považována za stěžejní. (třídní schůzky, seznámení se školním řádem, další společné akce školy)
- Zákaz používání mobilních telefonů ve škole.
- Pedagogové jsou v této oblasti vzdělávání – informace od ŠMP, DVPP.
- Škola spolupracuje s externími organizacemi a specializovanými institucemi – PČR, OSPOD

Pedagog je povinen:

- Podporovat otevřené a respektující prostředí ve škole.
- Rozvíjet pozitivní vztahy mezi žáky.
- Nebýt lhostejný k projevům agresivity či jiného nevhodného chování mezi žáky (braní věcí, házení s věcmi někoho jiného apod.)
- Při jakémkoliv podezření na začínající nebo pokročilou šikanu, se ihned obrátit na ŠPP.

Žák může být ohrožen šikanou když:

- Zhoršení školních výsledků – náhle a výrazně.
- Časté absence, začíná hledat důvody k absenci, výmluvy.
- Výrazné změny nálad, je plačtivý, úzkostný, uzavřený, nechce se vyjadřovat před celou třídou.
- Žák je často osamocený, žák nezapadá do skupiny, při výběru zůstává poslední.
- Žák se zdržuje v blízkosti učitelů, vyhledává přítomnost dospělého.
- Často postrádá své věci, popřípadě je má zničené, špinavé.
- Fyzické ublížení – odřeniny, škrábance, modřiny apod.

Krizový scénář:

1. Identifikace - učitelé, žáci nebo rodiče identifikují možné příznaky šikany, jako jsou změny v chování, ústupnost, ztráta zájmu o školu, časté absence atd.
2. Nahlášení - každý potenciální případ šikany se okamžitě nahlásí řediteli školy, třídnímu učiteli nebo školnímu metodikovi prevence.
3. Vyšetření - vyšetření situace provádí školní metodik prevence a učitelé, kteří mají přímý kontakt s žáky.
4. Intervence - pokud je šikana potvrzena, okamžitě se provádí intervence, která zahrnuje rozhovory se všemi zúčastněnými stranami, včetně obětí a agresorů.
5. Opatření - Na základě vyšetření se přijímají opatření, která zajišťují bezpečnost obětí a reedukaci agresora.

Nikdy problém neřešit před celou třídou!

Škola má vypracován krizový plán na všechna stádia šikany. Krizové plány jsou dostupné u školního metodika prevence, ve sborovně školy. Plány byly také rozeslány e-mailem všem pedagogickým pracovníkům školy.

Vypracovala: Mgr. Koželuhová Aneta, školní metodik prevence

Uherský Brod dne 31. 8. 2024